

בתוכנו לכשי'ן בפר סאלד

28.12.2012

ט"ו טז

עזין מ"ז

בקשות

אני מבקש את העננים שיהיו אפורים וכבדים כעופרת
וימטירו יומם ולילה על ההרים ועל השדות והגנים...

אני מבקש מן הגשם הטוב שיבוא ויפקוד את עירנו
וישטוף יומם ולילה בתים וכיכרות ורחובות.

אני מבקש מן החורף שיעירנו בברקיו ורעמיו ויסעירנו
וימרק את הנשמה ויטהר את הלבבות.

אני קורא לרוח העזה שתבוא ותנשב בחוצותינו
ותטלטל עצים כבדי ענף ודגלים וכביסה טרופה.

אני קורא לרוח שתבוא מארבע הרוחות להזכירנו
מי אנחנו ומה היא שעתנו היפה.

חיים גורי

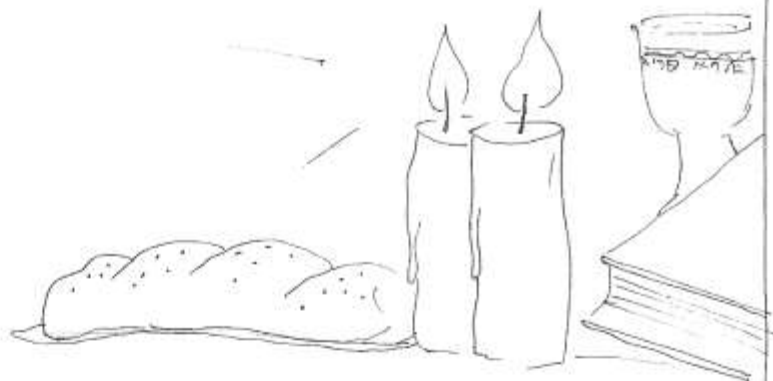
דבר האצרכת

עוד רגע קטן אנחנו נכנסים בשעריה של שנת 2013.
ולקראת השנה האזרחית החדשה העומדת לפיתחנו,
רוצים לאחל עוד הרבה ימים טובים...

"לא יהיה ניצחון של האור על החושך
כול עוד לא נעמוד על האמת הפשוטה,
שבמקום להילחם בחושך, עלינו להגביר את האור"

א.ד. גורדון

שבת שלום, רוני ואסף

חברי המערכת:

דורון פלד, נאור נודל, עידן שגיא, עינת כרמל גמזו, רוני שביט, אסף שביט
ניבה ריבר- עריכה לשונית, סדו פראלטה שביט- עיצוב ואיור, יובל שביט- סריקה
דוד כרמי

איפה פה?

מה הייתם חושבים אם נניח היו מודיעים לכם שלוקחים לכם את הטלפון הנייד? אני מניח שרובכם הייתם מרגישים כאילו חרב עליכם עולמכם, כאילו לקחו לכם איזה איבר בגוף שאי אפשר להסתדר בלעדיו. בימינו זה נראה בלתי אפשרי להסתדר בלי טלפון נייד, ממש סוג של נכות. ולמה אני שואל את השאלה הזו? אז זהו, שלי לא לקחו את הטלפון הנייד. אבל לקחו לי איבר אחר שימושי לא פחות - לקחו לי את רישיון הנהיגה, או יותר נכון שללו לי אותו.

זה היה בדיוק לפני שנה. יצאנו אני ועוד חבר לשתות בירה באחד הפאבים פה באזור. אני שתיתי שתי כוסות בירה, הוא קצת יותר. כשיצאנו מהפאב התחלנו לנסוע לכיוון היציאה מהיישוב, שם חילקה לנו ניידת משטרה שעצרה עוד כמה חבר'ה כמונו לבדיקת אלכוהול.

האמת, לא התרגשתי יותר מדי כשהשוטר עצר אותי, מפני שגם לא הייתי שיכור. בסך הכול שתיתי שתי כוסות בירה - מה כבר יכול לקרות.

אז זהו, שאלה היו שתי כוסות יותר מדי. השוטר עצר אותי ושאל אם שתיתי, אני לא זוכר אם אמרתי לו ששתיתי בירה אחת או שתיים אבל אמרתי ששתיתי. הוא נתן לי לנשוף בינשוף הקטן (תכף נגיע גם לינשוף הגדול) והבדיקה הראתה שיש לי אלכוהול בדם.

ועכשיו נסביר: כשעוצרים בן אדם לבדיקת אלכוהול, קודם כל נותנים לו לנשוף במכשיר שנקרא ינשוף, שנראה כמו איזה כדור שמחוברת אליו צינורית שלתוכה נושפים. זה באמת אינסטרומנט די קטן שלאחר הנשיפה מראה אם יש אלכוהול בדם, אבל לא מראה את כמות האלכוהול. פה נכנס לתמונה הינשוף הגדול, שזה כבר מכשיר הרבה יותר גדול והרבה יותר מדויק. במידה והינשוף הקטן מצא שיש אצלך אלכוהול בגוף, אתה צריך להמתין כחצי שעה עד לבדיקה הנוספת בינשוף הגדול. בזמן הזה אסור לאכול, לשתות, לעשן, ללעוס מסטיק וכו'. זה בשביל שהבדיקה הנוספת בינשוף הגדול תהיה כמה שיותר מהימנה.

טוב, חיינו. בינתיים התחלנו לדבר עם השוטרים, קצת צחוקים, הכול בסדר. אחד השוטרים אפילו אמר לי, "שמע, אני רואה שאתה בסדר, אז בוא נקווה שהבדיקה תצא תקינה ותלך הביתה". עברה חצי שעה, השוטר קרא לי לנשוף בינשוף הגדול. התחלתי לנשוף, תוך כדי השוטר אומר "290 מיקרוגרם זה המקסימום שמותר שיהיה לך בדם". אני מסיים לנשוף ומחכה במתח לראות מה יהיו המספרים על המסך של הינשוף. עוברות איזה עשרים שניות מהרגע שאתה מסיים לנשוף עד שמתקבלת תוצאה, לי זה נראה כמו נצח. ופתאום, בלי שום התראה מוקדמת, אני רואה על המסך 365.

נכון שבסרטנים יש לפעמים את הקטעים האלה שמישהו מאבד הכול ברגע והוא נראה כמו הבן אדם הכי מסכן שחי כרגע על פני כדור הארץ? ככה הרגשתי באותו רגע שראיתי את המספר הזה. אמרתי לעצמי, מה זה השטויות האלה עכשיו? זה כל כך לא מתאים, מה אני איזה ילד חסר אחריות? האמת שאני לא ילד ואני אפילו מחזיק מעצמי מאוד אחראי, אבל וואלה, מה לעשות, בחיים עושים גם טעויות ועל טעויות צריך לשלם.

נכנסתי עם אחד השוטרים לניידת והוא התחיל למלא כל מיני טפסים. למזלי, בגלל שלא באמת הייתי שיכור והוא ראה שאני בסדר, הוא הסכים שיבוא מישוה לקחת לי את הרכב וכך לא החרימו לי אותו במקום, אחרת מזמינים גרר ואתה גם צריך לשלם על זה לא מעט כסף. קיבלתי ארכה עד יום ראשון להתייצב בתחנת המשטרה בראש פינה כדי להפקיד את רישיון הנהיגה ואת הרכב לשלושים יום מנהלתי.

זה היה ביום חמישי כאשר תפסו אותי ואותו סוף שבוע היה אחד הגרועים שהיו לי בחיים. פשוט לא הבנתי איך קרה לי דבר כזה, הייתי מאוד מאוכזב מעצמי ואפילו התביישתי. והרי לא רצחתי אף אחד. לא שאני מקל ראש בעברה שביצעתי אבל עדיין יש דברים יותר גרועים. ביום שבת בערב התקשרתי לעורך דין. ביום ראשון בבוקר נפגשתי איתו והלכנו להפקיד את הרישיון ואת הרכב לשלושים יום. מה אני אעשה עכשיו בלי אוטו שלושים יום? אז בכלל עוד לא חשבתי מה אני אעשה כשיגיע העונש, עכשיו זה בסך הכול שלושים יום. המשפט נקבע לפברואר, כמעט שלושה חודשים מיום האירוע. בינתיים עבר חודש והחזירו לי את הרישיון

ואת הרכב. יומיים לפני מועד המשפט התקשר אליי העורך דין ואמר שהמשפט נדחה למאי. יאללה, עוד שלושה חודשים של חסד.

כל הזמן הזה בין הדחיות של מועדי המשפט, אתה כבר לא חושב כל הזמן על זה שיום יבוא ויהיה לך משפט ושעומדים לשלול לך את הרישיון, ואתה ממשיך לחיות כרגיל כאילו כלום לא קרה ובאיזשהו מקום מקווה שאולי זה אף פעם לא יגיע ותמיד ידחו את המשפט עוד ועוד. אבל בסוף זה הגיע, ואפילו מוקדם מהצפוי, יחסית למקרים אחרים ששמעתי. באוקטובר האחרון, לאחר עסקת טיעון עם התובע המטרת, גזר עליי כבודו שישה חודשי שלילה בניכוי 30 ימי שלילה מנהלתיים, מה שהופך את העונש לחמישה חודשי שלילה, ובנוסף 500 שקל קנס שאם הייתי רוצה הייתי יכול להמיר בשני ימי מאסר. החלטתי לדחות את חוויית המאסר לפעם אחרת ושילמתי את הקנס.

השלמתי עם רוע הגזרה ואפילו יצאתי מעודד, שכן העונש שקיבלתי הוא יחסית קל בהשוואה למה שהולך היום בשוק העונשים על עברה של נהיגה בשכרות.

כבר חודשיים שאני מתנייד בטרמפים ואני חייב לציין שזה הרבה פחות נורא ממה שחשבתי. זה היה הדבר שהכי הרתיע אותי, איך אני אגיע ואחזור מהעבודה. האמת שזה ממש פשוט, מה גם שהרבה פעמים אני מצליח למצוא לי סידור שלאחרונה כבר הפך לנוהל די קבוע, ככה שעד עתה השלילה עוברת עליי בנעימים.

אני חייב לציין שאני מאוד תומך באכיפה של המשטרה נגד נהיגה בשכרות. מה שקורה היום בכבישים זה פשוט בלתי נסבל וזה טוב שמחמירים עם הענישה. אבל לדעתי צריך לסווג את הענישה. העונש היום הוא שנתיים שלילה בפועל, לא משנה על כמה נתפסת. כמובן שנכנסים קריטריונים כגון עברות קודמות, נהג חדש וכו', אבל צריך לבנות רף ענישה לפיו מענישים על פי הכמות הספציפית באופן אינדיבידואלי ולא באופן גורף.

בכל אופן, אם אתם יוצאים לשתות - אל תנהגו, זה באמת לא שווה את זה. קחו לכם נהג תורן (אל תחפשו אותו בלוח מודעות, הוא כבר מזמן לא שם). ותזכרו: אם שותים, לא צמאים אבל גם לא נוהגים. סעו בזהירות ותהיו בריאים.

שבת שלום,

דורון פלד

לראובן וגב' ציבן
ולכל המשפחה
קצת מרגל להולדת
הנכדה
מועצה
בה לעת ויאל

בורחת לבחור/ מירי יציב

אני בורחת מהבית, עוזבת הכול מאחור והולכת אל המקום שתמיד רציתי בו ולא העזתי. תמיד הייתי אדם של בית, ובית לא עוזבים. אבל ב-22 בינואר אני עוזבת, עוזבת סופית בית שהיה שנים רבות ביתי, בית שעבדתי בשבילו ללא תמורה ובכל פעם נטרקה לי אחת מדלתותיו בפרצוף. חטפתי מכות, עמדתי בצמתים וקראתי לאנשים להיכנס לפתחו, בכל השנים הללו – 20 שנה ליתר דיוק, הייתי רוויית אכזבות וכישלונות. אט אט עם השנים, הבית נסדק, הקירות התקלפו, החלונות התרחבו והביוב צף ועלה, ואני? אני ניסיתי לאטום עם הידיים את אוזניי למשמע החריקות, לעצום את עיניי לנוכח הלכלוך שחדר פנימה, ויותר מכול סתמתי את האף, אבל זהו, הפעם אני בורחת, שבעת הבטחות ותקוות שווא לשינוי ולצמיחה, אני הולכת לבחור בחופש. אשר כובש כבר נפטר אז לא אצטרך להביט בעיניו ולומר שאני עושה מעשה, דוד פלדר כבר מזמן איבד תקווה ממני, ואודה כבר לא יוצאת איתי לצומת גיבור לחלק מדבקות ולחטוף מכות. אני אומרת כבר שנים שאני עוזבת. מתריעה בעצב על הליכתי, מנסה שמישהו ישמע ויפתח איזו דלת, אבל אף אחד לא יוצא ושום וילון לא מוסט.

הכול התחיל בפעם הראשונה שלי, שהייתה ב-23 ביוני 1992, הבחירות הראשונות והאחרונות שהצבעתי עם אבא שלי שהחליט כי הוא עוזב, פשוט יוצא מהדלת, שובר את הגדר והולך ימינה, אבל נפגשנו בחוץ ואחרי תהליך גישור קצר עשינו בינינו הסכם – הוא הולך לקראתי שני צעדים שמאלה ואני הולכת צעד אחד ימינה, וככה חזרנו הביתה. אני שמחתי בבית אליו נכנסתי יד ביד עם אבא, חיכה לנו שם "האיש ההוא" שאמר באותו ערב שהוא יוביל והוא ינהיג, היה שם כל כך הרבה ביטחון ושלוש באותם ימים. ב-1995 שניהם עזבו אותי לבד בבית, כל אחד מהם מת בנפרד, לי הם מתו ביחד. ואני עוד תקועה, בבית ההוא על ההר, כנראה מסרבת להיפרד, נאחזת בזיכרונות ובמשבי התמימות שנותרו שם.

בימים אלה אני כמעט בגיל בו החליט אבא שלי שהוא בורח מהבית, יש לי מספיק אומץ וילד הרבה יותר צעיר, דרור יבין אבל לא ירגיש אם אמא תבנה לו בית יותר יציב. בימים אלה אני אורזת חפצי בתוך מזוודה בצבע ירוק דשא, מכניסה לתוכה את הנשמה והזכרון לאבא שלי ול"איש ההוא".

אני לוקחת נשימה עמוקה, לא מנשקת את המזוזה ויוצאת מהבית באומץ אבל יותר מהכול אני בוחרת לעשות זאת במרצ.

מזמנה של רכנת החינוך

עוד רגע והיא כבר כאן...

מי? מה זאת אומרת מי? שנת 2013!!!

גם אתכם זה לא מרגש כמו שאותי...? אני באמת לא מבינה מה הסיפור סביב התאריך הזה, 31.12. בכל שנה מחדש - הרי השנה שלנו באמת מתחילה בראש השנה, היוצא בדרך כלל בספטמבר, וההתייחסות שלנו היא תמיד לשנה העברית תשע"ג, ובכל פעם שמתחילים עם דיבורי נשיקות חצות לשנה החדשה, חגיגות סילבסטר וכאלה, אני לא מצליחה באמת להתחבר ולא מרגישה את התחושה הממלאת אותי בכל פעם מחדש בחודש תשרי, שזו באמת תקופה של התחלות, ריחות סתיו וריח של התחדשות. ופתיחת שנת לימודים. פרט למקום שעכשיו זו תקופה של סגירת תקציב של שנה חולפת והיערכות לשנה האזרחית החדשה, שזה לא נושא מי יודע מה, המביא לי תחושת נוחות, חיוכים ושלווה ☺, אינני באמת מצליחה לראות ב-1.1.2013, תאריך מרגש. אבל בכל מקרה שתהיה שנה אזרחית טובה, כמובן!...

ומה עבר עלינו בחודש החולף:

בתחילת חודש דצמבר חגגנו יחד את חג החנוכה במערכת החינוך, בכל בית ובית נערכה חגיגת חנוכה נעימה וטעימה, ובעיקר מוארת ומתוקה. האנרגיות הנפלאות של חג החנוכה, השירים, הסיפורים והאור שהחג הזה מביא, מזכיר לנו בכל שנה מחדש את הסיבה מדוע אנו עובדים בחינוך, וכמה זה נפלא לחגוג עם הילדים את החג הזה. ואם כבר באור עסקי, הרשו לי להציג לפניכם קטע מקסים שקראתי והאיר את ליבי. את הקטע כתב אברהם יצחק הכהן קוק לפני כ-100 שנה:

"צריך שכל איש ידע ויבין

שבתוק תוכו דולק נר,

ואין נרו עלו כנר חסרו

ואין איש שאין לו נר.

צריך שכל אדם ידע ויבין

שאליו לאמור ולאמור

את אור הנר שיש בריב,

להדליקם לאבוקה גדולה

ולהאיר את העולם כולו.

וכל זמן שצוד דולק הנר - אפשר לתקן!"

הנר הזה - הוא האור, האור שיש בתוך כל אחד ואחת מאיתנו. כשהקראתי את הקטע הזה בכיתה בה אני מחנכת (כיתה ג') אמר לי אחד הילדים: "אז איך זה שיש אנשים שלא מצליחים למצוא את הנר הזה שלהם מבפנים? וכל הזמן כועסים ומחפשים את הרע ולא את האור...?" שאלה יפה, לא? מה אתם הייתם עונים לשאלה כזו של ילד בן 8...? (שלחו תשובות למערכת בחודש הקרוב ☺)

במערכת הגיל הרך סיימנו שליש ראשון של השנה, וקשה להאמין, רק לפני רגע שוחחנו במפגשים על החצב, על הסתיו, ועל ש"כל שנה מתחילה בסימן שאלה..." אז שאלות עוד נותרו, תודה לאל, אבל לאט לאט מתחילות גם להיות תשובות לשנה הזו, שנה של עשייה ושל צמיחה, שנה של הידברות ושיתוף פעולה. כל קבוצת גיל בבית שלה, הופכת להיות קבוצה מגובשת עם סדר יום קבוע ושגרה נעימה, כל ילד מצא את מקומו וניכר הרוגע והנועם בתוך כל בית ובית.

בבית הילדים א'ו', חגגנו את חופש חנוכה בפעילויות רבות הקשורות לחג: הכנו נרות, סובבנו סביבונים, טעמנו סופגניות מתוקות וערכנו ביקור באחד הבסיסים הצבאיים שבצפון, חילקנו סופגניות לחיילים ויחד איתם הדלקנו נר רביעי של החג. התחושה שגרמנו להם שמחה והעלנו על פניהם חיוכים, הייתה תחושה נהדרת, לא פחות מהאושר שהם גרמו לנו. רק שיהיו בריאים וישמרו על עצמם!

גם בנעורים חגגנו את החופש בפעילויות מלאות אור וצחוק, במפגשים יחדיו סביב החנוכייה ובסדנת צחוק משחררת ומגבשת במיוחד! מומלץ בחום לכל אדם לעבור סדנה שכזו ☺... לפתע אנחנו מבינים שאנו לא צוחקים מספיק, ועד כמה הצחוק משחרר ומעביר בגופנו תחושות נעימות וטובות, וגם כמה קל לצחוק, וכמה הצחוק זמין בכל יום ובכל שעה, אז חברים - צחקו הרבה, חייכו, ומצאו את הנר שלכם מבפנים, גם אם הוא אי שם עמוק, הוא נמצא, האמינו לי.

"כל אחד הוא אור קטן וכולנו אור איתן!"

גשמים ברוכים וילדים מחייכים, מקפצים בשלוליות

באהבה, אודה

נושא קטן להתייחסות...

רבים מחברי הקיבוץ הם בעלי רכב. כנראה שחלקם (הלא קטן) שכחו את השנים בהן היו ללא רכב. הם לא "סופרים" את הולכי הרגל. למה הכוונה? הולך חבר בדרכו (להזכיר, זה קיבוץ בעלייה), עובר לידו חבר בעל מכונית שמתעלם מהולך הרגל. מה "מחיר" עצירה לדקה כדי להציע הסעה? ואם ההולך הוא מבוגר, אז על אחת כמה וכמה. בואו ונחזור למה שהיינו פעם (לא נוסטלגית), יותר פתוחים אחד לשני, מוכנים גם לעזור ולסייע.

וברוח השינוי בקיבוץ נשנה לטובה נושא זה, כמו גם נושאים אחרים שמצריכים שינוי לטובה.

בתקווה שאכן כך יהיה...

דוד כרמי

חוויית - מסע פי"ט (13)

מי עוד מבין הקוראים המבוגרים זוכר את גיל ההתבגרות? ואת האתגרים העומדים בפני ההורים לנערים בגיל זה? אז תארו לעצמכם איך זה לצאת - אחד מכם, ההורים, עם אותו נער בתחילת גיל ההתבגרות למסע / טיול למדבר, למשך שלושה ימים, צמודים אחד על אחד עם עוד כ-20 זוגות כאלה....

ובכן, יצאנו! אופיר בתי הבכורה ואנוכי למסע בי"ג (י"ג = 13 לציון שנת מצווה) או בשם המותג BIG.

מסע בי"ג מתרחש בעיקר בצפון הערבה ואזור ים המלח, מצדה. התפאורה היא אוטובוס עם כל הכבודה לעיל, צוות מדריכים, עוד 4 מלווים וכן צוות חפ"ק, 3 אנשים רכובים על גבי טנדר ועגלה מאובזרים למשעי.

הפורמט מאורגן ומנוהל בידי מדריכים מיומנים אשר אמונים על העברת התכנים, החל בהעברת המסר העיקרי - הקשר בין ההורה לבנו המתבגר ולהפך, וגם הבנת הקשר בין התבגרות לאחריות, כולל הבנת העניין והתנסות במגוון דרכים ושיטות, דרך היסטורית ארץ ישראל ואהבת הארץ דרך הרגליים (לא לדאוג, אין מדובר בטיול למיטיבי לכת, כי אם טיול משפחות), התנסות בחוויות לא שגרתיות והתמודדות אישית במגוון דרכים.

בנוסף דואג הצוות לכל המעטפת הארגונית כגון ארגון האוכל, בטיחות ומשמעת (תתפלאו, גם המשתתפים הבוגרים צריכים אותה, קל וחומר הצעירים).

מאחר והמסע מתקיים כבר שנים במתכונת דומה, חלק מהחוויות בו הינן הפתעה למשתתפים המתבגרים ולכן לא אפרט אותן במדויק בכדי לא לקלקל את גורם ההפתעה (אני מקווה כי גם ציבור המתבגרים בקיבוץ נמנה על חוג קוראי הירחון "בתוכנו").

המסע מתחיל בטיול בנחל בצפון בקעת הירדן אשר בו מתחיל התהליך של היכרות עם המשתתפים הנוספים (שאר זוגות ההורים והמתבגרים מכל יישובי המועצה שלנו) דרך קילוף שכבות הביישנות, הציניות וכו'. התהליך הנ"ל מתבצע דרך משחקי מעגלים היתוליים בשיתוף כל המשתתפים.

בהמשך נוסעים דרומה לים המלח, שם מתקדמים בהבנת המסרים שתוארו לעיל במגוון דרכים ושיטות אשר מתרחשות כל פעם במקום אחר וכל פעם עוד שלב אל תוך כדי התקדמות להבנת הרעיון של קשר, בגרות ואחריות. אני מוכרח לציין שכבר אחרי שניים או שלושה סשנים כאלה שקרו כבר ביום הראשון, התמונה הולכת ומתבהרת, לפחות בצד של ההורים. יש בערך שלושה אירועים כאלה ביום, כאשר מצד אחד זה גם מגיע לאיזה שהוא מיצוי ומהצד השני לא עמוס וטרחני מדי. ממש במידה הנכונה במסגרת אילוצי הזמן של שלושה ימים.

ההתנסויות ואירועי התוכן/סשנים שעוברים כוללים לינה בחניוני לילה (סה"כ שני לילות בחוץ), טיולים בנחלי הדרום וגולת הכותרת, מעגלי שיח, מעגלים אלה מאפשרים את השיתוף בחוויות בין כל המשתתפים חלקם עם המתבגרים וחלקם בלעדיהם, בהם גם מתעמתים עם שאלות הקשורות להתמודדות עם גיל ההתבגרות, קשיים הקשורים כל אחד עם עצמו ועברו, זהו חוויה מעניינת ועבורי הייתה זו הפעם הראשונה בהתנסות בדינמיקה הקבוצתית הזו (עגל קיבוצי מסוקס שכמוני). חלק מהפעמים היו על סוגיות חיים אשר הועברו בצורה היתולית וחלק תוך התייחסות יותר רצינית, כזו שדרשה גם התמודדות עם חשיפה אישית כל אחד עד לגבול שקבע הוא עצמו. מיותר לציין את מקצועיות המדריכים בדרך ההובלה שלהם את הדינמיקה.

חוץ מתיאורי הפעילויות השונות הרגשתי בעלייה ברורה בהבנה של התהליך גם אצל ההורים וגם אצל המתבגרים בכל יום.

גולת הכותרת של המסע היא ביום השלישי בעלייה להר מצדה בשביל הנחש לפנות בוקר והגעה למעלה בדיוק בזריחה, ולאחר סיור מודרך על ההר להיכרות עם סיפור מצדה, מתקיים טקס הסיום בצורה חווייתית מרגשת ביותר והיתולית על ראש ההר תוך תשומת לב פרטנית ומיוחדת לכל אחד ואחד מהמתבגרים.

בסוף המסע, אחרי שכבר התקפלונו ושמחנו ועלינו על האוטובוס כמובן מתקיים מעגל סיכום ופרידה ליד קיבוץ עין גדי, שם יש דגש יותר חזק על מסר יותר אישי בין כל הורה לבנו המתבגר וגם מחווה מכל הורה לבנו.

לסיכום אומר כך:

- יצאתי ללא הכנה וציפייה מיוחדת.
- המסע התחיל עם לא מעט ציניות וסרקסטיות סמויה שלי כלפי דרך ההעברה וכלפי התהליך.
- התהליך, אשר גם היה ערוך מצוין וגם הועבר בצורה מקצועית, רגישה ומותאמת למשתתפים, החל לתת את אותותיו וממש הרגשתי איך הציניות והסרקסטיות (הסמויות, לא נתתי להן שום ביטוי חיצוני בכדי לא לקלקל לא לי ולא לבתי) עוזבים אותי ומפנים מקום להיפתחות והשתתפות אמיתית.
- סיימתי את המסע בהנאה רבה, אשר באה לידי ביטוי גם אצלי וגם אצל בתי אופיר, וגם תוך הערכה עמוקה לצוות אשר הגה ומקיים את "המפעל" הזה שנים כה רבות. גם התוכן, גם הדרך וגם האנשים.
- אני ממליץ בכל פה לכל ההורים והמתבגרים בשנת מצווה - צאו למסע, אל תחמיצו... תודה לכל הצוות: אלדד (בן עמרם - שלנו) מעיין, עמית, נעמי, אילן וזיו (גם בן עמרם - שלנו) אם שכחתי משהו, איתו הסליחה.

אלון פיאטקה

להגר דותן ומשפחתה
משתתפים בצערכם על מות האב
בית כפר סאלד

"הר של זהב"

החודש החלטתי ללכת לכיוון החלק האומנותי שבי... לא שהוא מפותח מי יודע מה, אבל יש בי את המקום הקטן הזה איפשהו. אחרי שיחה קצרצרה, קביעת יום ושעה, הנעתי את האוטו ונסעתי לקיבוץ עמיר. שם הלכתי לפגוש את עדי זלוטוגורה.

עדי מתגוררת בכפר סאלד עם בן זוגה אופיר לרר וילדם יהב. את עדי הכרתי לפני יותר משנתיים, בקיץ 2010 כשהחלטתי לחזור לקיבוץ ומילאתי כל תפקיד אפשרי במערכת החינוך של כפר סאלד (היה כיף, אודה!). בכל מקרה, את עדי פגשתי כשהייתי מדריכה בתלתון בחופש הגדול. הדרכנו ביחד בתקופת הקיץ והכרתי בן אדם קליל, כיפי ומאוד מוכשר.

היא מספרת שבשנים הראשונות בכפר סאלד היא לא הכירה כל-כך אנשים חדשים ולא הסתובבה בקיבוץ (וזאת בטח הסיבה שאולי חלקכם לא מכירים אותה...), אבל אחרי שיהב נולד היא מרגישה יותר צורך להכיר ולפגוש אנשים חדשים.

אז נעים להכיר...

נולדתי בקיבוץ נתיב הל"ה, ליד ירושלים. בגיל 4 עברנו למבשרת ציון. בגיל מבוגר יותר יצאתי לטייל המון שנים בחו"ל ובסופו של דבר הגעתי לצפון. באתי במטרה לגור כאן ובהמשך החלטתי גם ללכת ללמוד בתל חי.

למדתי צורפות 3 שנים ובנוסף למדתי מגוון אומנויות בקורסים. מאז שאני זוכרת את עצמי אני מתחברת לאומנות, אני עושה המון דברים מכל מיני סוגים. את הלימודים סיימתי עם תעודת מדריך בכיר בצורפות- עיצוב תכשיטים במתכת. אפשר לעשות המון דברים במתכת ולא דווקא תכשיטים, אני בעיקר עושה תכשיטים, אך לא תמיד כאלה שניתן לענוד אותם. פרויקט הגמר שלי עסק בנושא לבבות. לא התחברתי לחלק ה"קישטי" שבלבבות אז לקחתי את זה למקום אחר לגמרי.

אחרי שסיימתי את הלימודים טסתי להציג עבודות שלי בתערוכה בארה"ב שמתקיימת בעזרת אירגון התומך באומנים ישראלים, היה אדיר. אחרי התערוכה נשארתי בארה"ב חצי שנה. בסופו של דבר החלטתי לחזור לארץ, הגעתי לכפר סאלד, ומאז אני כאן ומבסוטה מאוד מהמקום.

מתי החלטת לפתוח עסק?

אני ושני, חברה טובה מהלימודים היינו פותחות בעיקר דוכנים כדי להציג את העבודות שלנו. לאחר מכן החלטנו לפתוח גלריה במטולה אבל תמיד רצינו מקום לעבוד בו ביחד. מצאנו את המקום הזה בקיבוץ עמיר והחלטנו ללכת על זה. את הסטודיו פתחנו ממש לא מזמן, בתחילת חודש נובמבר האחרון.

זו הייתה התגשמות חלום.. תמיד אמרתי שזה מה שאני רוצה - מקום עם המון סוגים של אומנויות שאפשר לעשות. יש לנו כאן הכול מהכול.

ספרי לנו...

שני עוסקת בקרמיקה ויש לה כאן חוג למבוגרים עם אובניים ועבודות יד מקרמיקה וחוג לילדים בקרמיקה - עבודות יד.

בבקרים אני עובדת כאן על עבודות שלי בצורפות ויש לי גם חוג יצירה לילדים ומבוגרים וחוג תכשיטנות לילדים. אנחנו עושות גם סדנאות יצירה בכל מיני מקומות בצפון - בצוק מנרה, במלון קיבוץ הגושרים וגם סדנאות לצוותי חינוך של קיבוצים שונים.

זה מפתיע, איך שפתחנו את החוגים הצטרפו עוד ועוד ילדים ולא האמנתי עד כמה אני אהנה מזה כמו שהילדים נהנים.
אנחנו גם מסתדרות מצוין, ממש משלימות אחת את השנייה.

איך זה להיות אמא?

כיף ממש! יש כמובן גם את הקשיים. האימהות והעבודה שלי כאן במקביל גורמים לפעמים לקושי, אם למשל פתאום אני לא מצליחה ליצור משהו כי אין לי את המוזה. אבל אני מצליחה לשלב בין השניים.

גם לשני יש בת ואנחנו מביאות את הילדים לסטודיו כשאנחנו עובדות. הקמנו פה "גנון" קטן שמונה את שני הילדים שלנו וכל פעם אמא אחרת שומרת עליהם, אז זה נחמד ומאוד עוזר.

איך החיים בקיבוץ?

מאוד כיף לי כאן ואם עד עכשיו הייתי מנותקת מהסביבה ומהחברה, היום כשיש לי את יהב אני יותר מחפשת את החברה ואת האנשים. בא לי להיות מעורבת וזה עושה לי הרגשה טובה.

אני יודעת שאת מובילה כרגע את פרויקט הגינה הקהילתית בקיבוץ, איזו השפעה יש לך מחוץ לגבולות הגינה?

אני מרגישה שזה מקרב אותי לאנשים שלא הכרתי קודם בקהילה. אני מאוד נהנית מהעבודה המשותפת כשיש לנו גם מטרה משותפת. מאוד כיף לראות מגוון גדול של אנשים בפרויקט כל הגילאים והמינים.

מה החלום שלך? ואיפה את רואה את עצמך בעוד חמש שנים?

הסטודיו הזה! החלום שיהיה לי מקום כזה משלי התגשם. בדיוק לפני כמה ימים חשבתי על זה שאני צריכה חלום חדש. אני חושבת שזה בעיקר הרצון שאני אעשה תכשיטים שהם באמת אומנות, דברים גדולים עם אמירה. פחות להתעסק במכירות.

בעוד חמש שנים אני רואה את שני ואותי עם סדנה פעילה וידועה פה בצפון שיש בה מגוון חוגים וסדנאות והיא תהיה מרכז של יצירה. אני גם רוצה לראות את עצמי עם המון השראה, ליצור ולהציג את העבודות שלי.

ואני תמיד טוענת שדברים לא קורים סתם...

אז אם שאלתם את עצמכם לגבי פירוש שם המשפחה של עדי שהזכרתי בהתחלה, משמעותו הוא - "הר זהב" בפולנית.

ועדי... תכשיט!

אז תכירו את סטודיו "שלי שלה", נמצא בקיבוץ עמיר, ממש לפני פאב "הקרפיון השיכור".
תוכלו ליצור קשר עם עדי: 054-4987039 ועם שני: 050-8336684
ואם יתמזל מזלכם כמוני, יקבל אתכם בכניסה לסטודיו טווס יפהפה שהחליט פתאום לצאת לסיבוב קצר מפינת החי של הקיבוץ.

ימים של אושר...!

נאור נודל

רוני בית הלוי - נתנה את המתנה הכי גדולה שיש ראינה: עינת כרמל-גמזו

את רוני בית-הלוי אין צורך להציג משום שאתם לבטח מכירים אותה. היא גרה בכפר סאלד מספר שנים לא מועט, היא נשואה לשי בית-הלוי (מאמן ב"מועדון ריצה גליל עליון") והיא אם לתום, עמית ויונתן. את רוני פגשתי השבוע משום שהיא לקחה חלק מרכזי במשהו באמת גדול מהחיים שעסק בנושא של מתן מתנה ענקית לאנשים שכלל לא הכירה. כן, רוני הייתה בתשעת החודשים האחרונים אם פונדקאית לזוג אנשים ששנים רבות ניסו ללא הצלחה להביא ילד לעולם. רוני, במעשה אצילי ואמיץ, הלכה בצורה כל-כך מדויקת וממוקדת לעבר מטרה גדולה – להעניק את "המתנה הכי גדולה שיש" תוך תחושת שליחות ושלמות ראויה להערצה והערכה.

אז איך כל זה התחיל?

רוני מספרת שלפני מספר שנים היא שמעה על האופציה של אם פונדקאית, הרעיון קסם לה מאוד מכיוון שהכירה בחייה לא מעט נשים שנלחמו ולא הצליחו להביא ילדים. בעיניה זה סבל נוראי שאנחנו, נשים שמצליחות להביא ילדים, לא נוכל להבין לעולם. אך כאשר שמעה שנשים נשואות לא יכולות להיות פונדקאיות היא ירדה מהעניין. הנושא ירד מהפרק עד אשר עלה שוב בראש השנה שעבר כאשר רוני הלכה עם שי ומספר חברים לבניאס. היא מספרת: "ישבתי מעט משועממת ליד המים וגיליתי לרגליי עיתון של ידיעות המפרץ. פתחתי את העיתון ודפדפתי ופתאום ראיתי כותרת שמשכה את תשומת ליבי: "המתנה הכי גדולה שיש". כתבה מאת ליהיא לפיד שבה היא ראינה אם פונדקאית שחוותה חווית פונדקאות חיובית". רוני ממשיכה ומספרת לי שקראה את הכתבה בעיון רב ושם היא גם ראתה את מה שהיה חידוש עבורה – שגם נשים נשואות יכולות להיות פונדקאיות. הרמתי פונדקאיות. היא נזכרת: "המשפט שראיתי היה שגם נשים נשואות יכולות להיות פונדקאיות. הרמתי את הראש לכיוון של שי ואמרתי "אני הולכת להיות פונדקאית" הוא הסתכל עליי ואמר "אוקיי". בהמשך אותו יום רוני חוזרת לביתה ומתחילה במחקר מקיף דרך האינטרנט על כל נושא הפונדקאות, הקריטריונים להיות פונדקאית והדרכים השונות למצוא את ההורים שזקוקים לאם פונדקאית. די מהר רוני מבינה שהיא עומדת בכל התנאים של גיל, מספר הריזנות קודמים, גיל הילדים ועוד. מבחינתה הכתבה הגיעה לידיה בתזמון המתאים ביותר עבורה ועבור משפחתה והכול התחבר בצורה מושלמת.

מציאת ההורים המיועדים:

רוני מספרת לי על תהליך מציאת ההורים המיועדים: "מהפורומים באינטרנט הבנתי שיש שתי דרכים למצוא הורים שמעוניינים בפונדקאות. דרך אחת היא לפרסם בפורום והדרך השנייה היא לפנות לסוכנויות תיווך שמשדכות בין הורים לבין הפונדקאית. מהמחקר שערכתי הבנתי שדרך חברת תיווך נלקח הרבה כסף מההורים והרבה כסף גם עובר לפונדקאית. פחות התחברתי לתעשייה שעומדת מאחורי עניין הפונדקאות והחלטתי שאני לא רוצה לעבוד דרך סוכנות תיווך. הפריע לי העניין הכספי בתוך כל זה".

כעבור שבוע מאותה החלטה והמחקר שביצעה, רוני מחליטה לפרסם מודעה בפורום של הורים המחפשים פונדקאיות ומיד היא מקבלת ארבע פניות מזוגות שונים. שתי פניות מזוגות שיש להם ילד אחד מפונדקאות ורוצים אחות לילד. פנייה נוספת היא מקבלת ממשפחה שרצתה לתעד בסרט את כל תהליך הפונדקאות בתקווה למכור בסופו של דבר את סרט לאחד מערוצי הטלוויזיה שיממן עבורם את התהליך. ופנייה נוספת מגיעה מאיריס (שם בדוי). לאחר שיחה של שתי דקות בטלפון איריס ורוני מחליטות להפגש. רוני מספרת לי שהעדיפה לתת את "המתנה הכי גדולה שיש" למשפחה שאין לה ילדים ולכן החליטה להיפגש עם איריס. היא מספרת על הפגישה: "למחרת השיחה הטלפונית נפגשנו בקוקייה. זה היה בסוכות. נחשפתי גם בשיחה איתה לסיפורי אימה על נשים שלא יכולות להיכנס להריון".

רוני מספרת לי על ההיסטוריה של איריס ובעלה בניסיונות הכושלים להביא ילד לעולם. היא מספרת על אישה שבקרוב עומדת להגיע לגיל חמישים, שבמשך שנים רבות ניסתה להיכנס להריון, אך כל ההריונות לא החזיקו מעמד מעבר לשבועות ספורים. בסופו של דבר, לאחר שנים, איריס מצליחה להיכנס להריון ולשמור את העובר במשך שבעה חודשים בבטנה, אך היא שוב חווה טרגדיה כאשר העובר מת ברחמה והיא מקבלת רעלת הריון שהיא עצמה כמעט מתה בעקבותיה. היא מפונה לבית-החולים במצב קשה, הרופאים מצליחים להציל אותה, אך אוסרים עליה לנסות ולהיכנס שוב להריון. בעקבות כל אלו פונים איריס ובעלה לסוכנות תיווך גדולה ומוכרת, שם איריס יוצרת קשר עם אם פונדקאית (אם לארבעה) שבמשך שנה וחצי לא מצליחה להיכנס להריון מההפריה.

לאחר שנה וחצי, בלב כבד, איריס עוזבת את הפונדקאית. יש לציין שאיריס רצה נגד הזמן משום שהיא מתקרבת לגיל חמישים, גיל בו הוועדה של הפונדקאות לא מאשרת המשך התקשרות עם אפונדקאית.

וכך למעשה איריס, בצעד אחרון וגורלי עברה, מגיעה דרך הפורום לרוני. הן נפגשות ב"קוקייה" בדפנה ויוצאות מהפגישה עם אמירה שיוצאים לדרך.

רוני מספרת שבארץ נושא הפונדקאות מאוד מסודר, אין מקום למשחק, הכול מאוד ברור ומוכתב. ישנם קריטריונים מאוד מוגדרים וברורים מי יכולה להיות אם פונדקאית. בהמשך להחלטה לצאת לדרך, רוני מורידה מהאינטרנט דף עם כל הקריטריונים ומתחילה לקדם את כל הדרישות. בין היתר היא ושי נדרשים לעבור אבחון פסיכולוגי מקיף, היא עוברת בדיקות רפואיות, מתבקשת להביא תעודת יושר מהמשטרה ועוד. במקביל, איריס הייתה צריכה לשכנע את הוועדה בכך שרוני תהיה אם פונדקאית עבורם, מכיוון שיש עדיפות לפונדקאיות חד-הוריות (בירוקרטיה כבר אמרנו?!). בתחילת מרץ, בסיומו של התהליך הבירוקרטי המייגע שארך כחמישה חודשים, חתמו רוני ואיריס בוועדה וקיבלו אישור לצאת לדרך. מאגר הביציות של איריס נגמר במהלך כל הניסיונות הקודמים להיריון ולכן, במקביל, התחיל תהליך של רכישת ביציות מאוקראינה והפריה. כך שיומיים אחרי שאיריס ורוני חותמות בוועדה, הן מתייצבות בבית חולים "אלישע" בחיפה להחזרת הביציות לרחמה של רוני הפונדקאית. בבית החולים הוחלט על החזרה של שלושה עוברים. הייתה התרגשות מאוד גדולה סביב ההחזרה. איריס, למודת הנסיון, נהייתה אדם מאוד פסימי לאחר שנים של ניסיונות כושלים. רוני מספרת על כך שמעבר לרצון להביא עבודה ילד לעולם היא לקחה על עצמה להכניס חשיבה חיובית ואופטימיות עבודה לתהליך כולו. רוני מספרת: "לאורך כל הדרך דאגתי להכניס הרבה הומור ואמונה שזה יצליח על הצד הטוב ביותר. גם כשהגעתי לבית חולים השתדלתי לעשות שמח ולשמור על חוש הומור".

מה קורה משלב החזרת הביציות המופרות לרחמן?

רוני מזכרת: "אחרי ההחזרה התחילו שבועיים מורטי עצבים שהסתיימו בליל הסדר השנה, שהיה שבועיים בדיוק אחרי ההחזרה. לכן חיכינו עד יום ראשון לביצוע בדיקת דם הבזק את קיומו של הורמון ההריון בטא (Beta-hCG). הייתי באילת אצל ההורים. ביום ראשון עשיתי את בדיקת הדם והתוצאות היו אמורות להגיע בארבע. רוב שעות הבוקר ניסיתי להעסיק את עצמי, אך מהצהריים לא יכולתי לעמוד במתח ופשוט התיישבתי על המחשב ועשיתי "ריפרש" על העמוד של הבדיקות כל חמש דקות. מסתבר שגם איריס עשתה כמוני, אך היא התייאשה ועזבה את המחשב לקראת שלוש בערך בשעה שלוש וחמישה הופיעו התוצאות על הדף. המספר שראיתי היה 1650 כאשר אחרי כשבועיים היה צריך להיות 10. מייד כתבתי לאיריס סמס: "1650 זה יותר מ-210". בשלב זה לא ידענו כמה עוברים נקלטו והיינו צריכות שוב לחכות עד שבוע 7 לבדיקת האולטרסאונד. בשבוע חמישי עקב דלקת בדרכי השתן, עליתי למיון צפת ובאולטרסאונד שעשו לי שם ראו שלושה שקי הריון. למחרת בבוקר איריס קיבלה פקס למקום עבודתה עם צילום של שלושה שקי הריון ולמעלה היה כתוב: "קבלו במחיות כפיים סוערות את ציפה, ציפה דריפה וציפה דריפה ימפמפוני".

חוש הומור כבר אמרנו? אז רוני אכן ניסתה לשתף בשמחתה הגדולה את איריס, אך איריס נבהלה מכך ששלוש ההפריות נקלטו. שלישייה זה באמת לא עניין של מה בכך... וכך גם חשבו הרופאים, אשר החליטו שיש לדלל את מספר העוברים על מנת לא לסכן את ההריון כולו. וכך בשבוע 12 לאחר בדיקת השקיפות העורפית ולאחר שנצפו ברחמה של רוני שתי עובריות ממין נקבה ועובר שלישי ממין זכר הוחלט על דילול אחת העובריות שהייתה ממוקמת בחלקו העליון של הרחם. תהליך הדילול הוא לא פשוט, אך היה הכרחי להתפתחות ההריון בצורה תקינה עד סופו.

משמירת ההריון ועד הלידה

מחודש רביעי רוני חווה דימום חזק ונכנסת לשמירת הריון מלאה. כל החודש החמישי להריונה רוני הייתה צריכה להיות בשכיבה מלאה תוך מעקב צמוד של הרופא המטפל במרפאה להריון בסיכון גבוה בחיפה. רוני מספרת בעיניים נוצצות על ההריון מהשלב שבו יכלה לקום מהמיטה ועד סופו: "אחרי שהדימום פסק יכולתי להסתובב אבל לא להתאמץ. אני יכולה לסכם את ההריון כהריון כיפי ומדהים. מסתבר שתינוקות אוקראינים מתכוננים כבר משבוע 20 לאולימפיאדה. הבטן שלי הייתה כמו מכונת כביסה בסחיטה. העוברים פשוט השתוללו בלי סוף ונהנתי מכל רגע. היה אסור לי לבצע את עבודות הבית והייתה לי עזרה צמודה של נאור או טל שהיו באות כמעט כל יום לעזרה בבית - הן היו מדהימות. וכן, גם היה מחיר לשמירה. לא יכולתי להצטרף לפעילויות משפחתיות ובעיקר לטיולים המשותפים שלנו".

המעורבות המשפחתית בתהליך

רוני מספרת לי על ההתגייסות המשפחתית שנדרשה לתהליך כולו בעיקר מהשלב שבו הייתה מוגבלת בשל שמירת ההיריון. מתחילת הדרך היה לרוני חשוב שהילדים יהיו שותפים והתנהלה שיחה פתוחה על כל הנושא. רוני אף הגדילה בכך שבתחילת ההיריון הגיעה לבית הספר של עמית ויונתן והסבירה לילדים על הפרויקט המשפחתי המיוחד שלהם. היא מספרת: "הגעתי לבית הספר של עמית ויונתן והסברתי לילדים מה זה פונדקאות ושכשנה הקרובה המשפחה שלנו לוקחת פרויקט משפחתי שבו כולנו תורמים את חלקנו ומוכנים לשלם גם מחיר, אבל מרוויחים הזדמנות לנתינה מאוד גדולה". הילדים בבית הספר היו מאוד מסוקרנים ועקבו אחר הבטן בכל פעם שרוני הגיעה לבית הספר. גם לבית הספר של תום רוני הגיעה בשלב מאוחר יותר של ההיריון וגם שם הייתה התרגשות וסקרנות מאוד גדולה סביב הנושא. רוני מסכמת: "תום, עמית ויונתן היו מדהימים. היו רגעים שהם שילמו מחיר והרגשתי שהם מאוכזבים, למשל כשלא יכולתי להצטרף אליהם לפעילויות מסוימות, ולעתים הם היו צריכים לעשות יותר דברים בבית משום שאני לא יכולתי, אך הם הצליחו לראות את הטוב והחיובי בהיריון ולהבין את התמונה המלאה". ואני אוסיף שנראה שרוני פשוט סחפה אחריה את משפחתה בצורה כל-כך חיובית שלא נותרה להם ברירה אלא לראות את הכול באור חיובי ולהירתם למשימה המשותפת.

מה את יכולה לספר על הקשר עם המשפחה המיועדת?

רוני מספרת על ההורים המיועדים: "איריס ובעלה הם אנשים מאוד עדינים שהשתדלו לא לפגוע בפרטיות ובזמן שלי. כל כמה ימים קיבלתי סמס מאוד זהיר אם אני פנויה לדבר. איריס ואני היינו נפגשות כל שלושה שבועות בחיפה במעקב הריון ובאותה הזדמנות הזמינו אותי לאכול ולבלות איתם. נוצר קשר חם שגלש הרבה מעבר לעניין הפונדקאות. כמות התודה והפירגון שקיבלתי מהם במקביל לתחושה שסומכים עליי הייתה מדהימה. לקראת הלידה הם באו אלינו, פגשו את שני הילדים והראינו להם שתאומים יכולים להיות דבר נפלא".

הלידה

כחודש וחצי לפני הלידה נקבע לרוני תאריך משוער לניתוח קיסרי (בתאומים שבוע 37) בידיעה שרק 50% מהנשים מגיעות לתאריך המיועד. רוני מאוד רצתה שהרופא שלה יהיה זה שיילד אותה ולכן הודיעה לעוברים שאין להם מה לחפש בחוץ לפני ה-26 בנובמבר. היא מזכרת: "כבר אז הבנו שזה יהיה ניתוח קיסרי וקיבלתי את זה למרות שמאוד רציתי לידה רגילה. בכל פעם שהיו לי צירים הזכרתי לעוברים את התאריך. ואכן, ביום ראשון ה-25 בנובמבר הגענו איריס ואני להכנה לניתוח בבית החולים רמב"ם. התחושה הייתה שחיכו לנו והיו שמחים לקראתנו. הסבירו לנו בסבלנות על התהליך. בצהריים יצאנו מרמב"ם ונסענו יחד לחנות לדברי תינוקות ובחרנו יחד מצעים ובגדים לתינוקות. היה מצחיק וכיף. באותו ערב שי הצטרף אליי ובחמש בבוקר התעוררתי מלאת אנרגיה ומלאת התרגשות לקראת הניתוח. הייתי במין שלושה ו"היי" בו זמנית. הגעתי ראשונה לחדרי לידה. סימנתי לעוברים שהגיע הזמן לצאת. ההורים המיועדים ושי הגיעו כמה דקות אחרי והצוות הכין אותי לניתוח. כל הבוקר לא הפסקנו לצחוק. הצוות, ההורים, אני, שי - הכול הצחיק אותנו ונעשה באווירה הכי נעימה שיש. הצלחנו לשכנע את הצוות הרפואי ששני בני הזוג ייכנסו לניתוח (דבר שלא מקובל בדרך-כלל בניתוחים). מסתבר שבחדר ניתוח ברמב"ם שמים מוזיקה. מה שהתנגן בחדר הניתוח שלי היה פסקול של סרטים. גם ככה הרגשתי בסרט, אז עם המוזיקה זה היה עוד יותר הזוי. המרדים עמד לידי לאורך כל הניתוח והסביר לי שהוא לא נותן לי טשטוש כדי שארגיש את הלידה. ההורים ישבו משני צידי הראש שלי והיה אסור להם לקום. שרנו עם המוזיקה ברקע וצחקנו, זה היה הדבר הכי מצחיק ומרגש שיכול להיות. הרגשתי שלוחצים לי על הבטן ואמרתי לאבא להתכונן עם המצלמה. הבת יצאה ראשונה והבן יצא שני. שמענו את הבכי וזה היה אחד הרגעים המרגשים. איריס הייתה על סף עילפון מרוב התרגשות. בשלב הזה ההורים יצאו מהחדר עם התינוקות ואני נשאיתי בחדר ניתוח ומשם לחדר ההתאוששות, שם חיכה לי שי. משם עברתי למחלקת יולדות שם חיכו לי ההורים וכל חברות של איריס שהתנפלו עליי בחיבוקים, נשיקות, שוקולדים, זה היה וואו. שמו עליי את התינוקות והצטלמנו".

רוני שולפת את הנייד שלה ומראה לי את התמונה מבית החולים רגע אחרי הלידה עם שני התינוקות שזה עתה יצאו מרחמה מונחים בידיה. מודה, העיניים שלי לא נשארו אדישות למראה המרגש הזה. רוני מספרת שעל-פי נהלי בית החולים בדרך כלל פונדקאיות מאושפזות במחלקת נשים ולא במחלקת יולדות כדי לא לגרום לפונדקאית הצפה רגשית למשמע קול בכי תינוקות. במקרה של רוני גם היא וגם ההורים ידעו שהיא מגיעה מוכנה לחלוטין ללידה ולמסירת התינוקות להוריהם. רוני מספרת: "הצוות ניסה לשכנע אותי לעבור מחלקה אבל האמא התעקשה שאני אהיה שם ואני אקבל חדר לבד. וכך

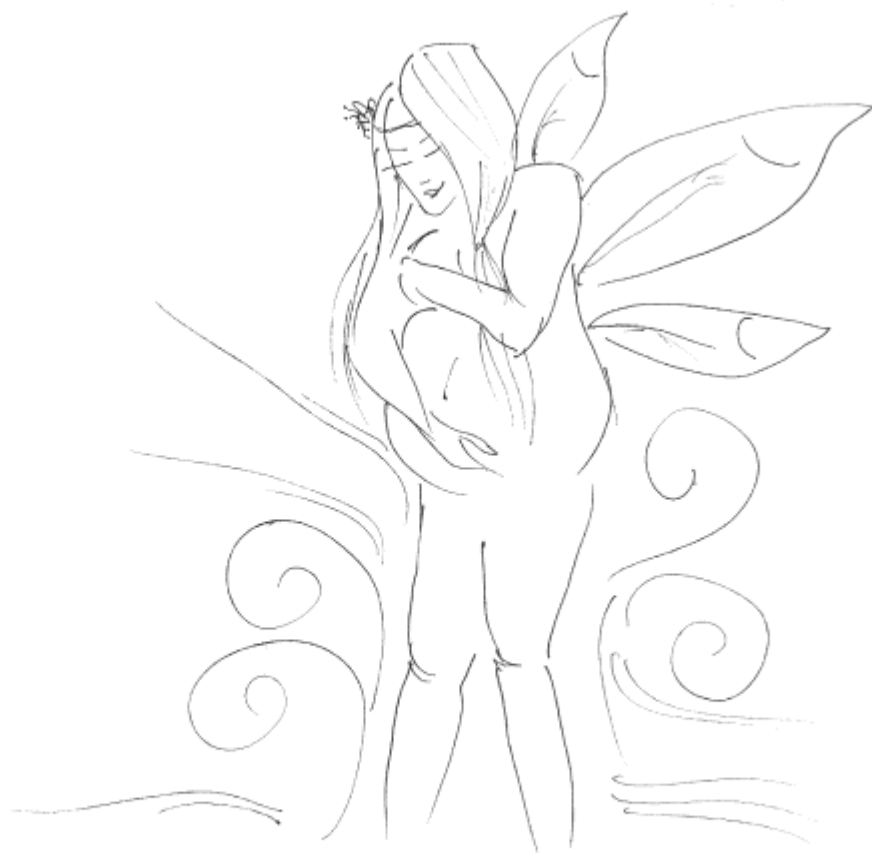
היה. במהלך כל השבוע שהייתי מאושפזת רב הפעמים שהם האכילו את התינוקות היו בחדר שלי. שאבתי להם חלב והאכלתי אותם. אני עדיין שואבת להם חלב ושולחת להם". היא ממשיכה ומספרת: "כשהמשפחה שלי באה לבקר אותי בבית החולים ההורים דאגו להביא את התינוקות כדי שהילדים יוכלו לראות ולהחזיק אותם. מסתבר שאפילו רמב"ם שהוא מפעל מפואר ליילוד תינוקות, לא זכה לראות פונדקאית בשנה האחרונה, ולכן זכיתי ליחס מיוחד מהרופאים ומהאחיות".

מרגע מסירת התינוקות ועד היום

רוני מספרת לי שמעט חששה מהריקנות שתבוא אחרי ההריון. היא אומרת: "כמו שלא היה קשה לי להיפרד מהתינוקות, היה קשה להיפרד מההריון שבו נהייתי מכל רגע. עשיתי הרבה מאוד עבודת הכנה עם עצמי במהלך ההריון, כך שהיום אני לא חווה שום טלטלה רגשית מההריון, הלידה והפרידה".

רוני מוסיפה שכל התהליך לא היה מצליח בלי ההתגייסות של הילדים ושל שי בעלה, שליווה את ההריון בנאמנות מדהימה מתחילתו עד סופו: "ללא ספק הוא שילם מחירים במהלך הדרך והרבה דברים שאני עשיתי נפלו פתאום עליו, אך זכיתי לראות כמה אנשים טובים ותומכים יש סביבי ואיך כולם שמחו וכמובן אחרי הלידה. בנוסף, זכיתי לראות כמה אנשים טובים ותומכים יש סביבי ואיך כולם שמחו להתגייס והציעו את עזרתם בתקופה הזו. המשפחה המורחבת שלי שהתגייסה, החברים, מקום העבודה והקהילה בכפר סאלד. כולם חיבקו ופירגנו. בכל מקום שהלכתי שאלו אותי מלא שאלות והביעו סקרנות, אך לא חוויתי תגובות קיצוניות כמו שפונדקאיות אחרות מספרות כמו "את סוחרת בגוף שלך, מוכרת תינוקות" והערות בסגנון. הבנתי שאני מוקפת בהרבה אנשים טובים. אני מאמינה שהחוויה הטובה הייתה שילוב של מוכנות שלי ושל משפחתי ומזל מאוד גדול שהיה לכולנו יחד. שמעתי סיפורי פונדקאות שלא הצליחו כל-כך ואני מאמינה שהיה לנו מזל גדול וזה לא מובן מאליו בכלל".

אנחנו מסיימות את הריאיון והנייד של רוני מצלצל. מעברו השני של הקו איריס. רוני מספרת לה שהיא בריאיון לעיתון של הקיבוץ ושואלת את איריס אם הייתה רוצה להוסיף משהו. מעברו השני של הקו אני שומעת את איריס אומרת לרוני: "תמסרי לה שאת את מדהימה ונהדרת, אין כמוך!!!". מבחינתי אין דרך טובה מזאת לסיים. אני התרשמתי עמוקות מהסיפור של רוני מתחילתו ועד סופו. אין ספק שלרוני יש אישיות מעוררת השראה, לכן אין פלא בכך שהיא מצליחה להדביק בחיוביות שלה את כל מי שנקרה בדרכה. אותי היא הצליחה לסחוף מבחינה רגשית ויצאתי מחוזקת ומלאת השראה מהשיחה.

"כאן 66 פטריות אחרי הפסח"

יום שבת חורפי. אחרי ימים של גשם, השמש מציצה לכמה שעות וזה הסימן שאפשר לנעול מגפיים, לקחת דלי ולצאת לחפש פטריות. בשבילי, ואני בטוחה שגם בשביל אחרים שגדלו בכפר סאלד, זה אחד הדברים הכי כיפיים שאפשר לעשות. חג החנוכה מסמל את תחילת עונת הפטריות והחלטתי שזוהי הזדמנות טובה לבדוק את הנושא קצת יותר לעומק, ובכלל לספר למי שלא מכיר על מסורת כפר סאלדניקית. מבחינתי אין יותר מתאימים לשיחה על הנושא מאשר יהודית וראובן מאיר.

ראובן ויהודית נולדו בעיירה הצג ברומניה. "ראובן גדול ממני בכמה שנים אז לא הכרנו מאוד טוב אך הקהילה היהודית בהצג היתה מאוד מגובשת, כולם הכירו את כולם וכולם עלו ארצה לבסוף". ראובן עלה עם משפחתו (ביניהם גם אחיו דני שגר בקיבוץ) הישר לכפר סאלד בגיל 17. גם יהודית עלתה עם משפחה והם גרו בבאר שבע. כאשר היה בצבא, נשלח ראובן לקורס בבסיס "שיבטה" וכיאה לידידות הגדולה שנשארה גם לאחר שעלו ארצה בין חברי הקהילה מהצג, עזר לבקר את משפחתה של יהודית בבאר שבע. כך החל הרומן ביניהם ולאחר כמה שנים כאשר יהודית הייתה ב"רגילה" מהצבא הם התחתנו, ועברו לגור יחד בכפר סאלד. (לא מזמן הם חגגו 50 שנות נישואין!).

במשך 17 שנים עבדה יהודית בבתי הילדים ואחר כך יצאה לקורס מזכירות רפואיות ונכנסה לתפקיד בו היא עוסקת עד היום. כשראובן השתחרר מהצבא החלו להקים את "לורדן" ובנימין כהן ז"ל (שהוא גם במקרה סבא שלי...) הציע לראובן להצטרף לעבודה במפעל וראובן הסכים בשמחה. מאז ועד שיצא לפנסיה עבד במגוון תפקידים ב"לורדן" וב"מפרו". כיום לראובן יש פינה בנגרייה בה הוא מממש את אהבתו לעבודה בעץ ובונה צעצועים אותם הוא מוכר במקומות שונים. לראובן ויהודית יש 4 ילדים ו-10 נכדים: **יורם** נשוי +4, גר בשניר. **אורית** נשואה +2, גרה בארה"ב. **גלית** נשואה +3, גרה באור הגזז **וענת** נשואה +1 וגרה בפתח תקווה.

אהבתם של ראובן ויהודית לפטריות החלה עוד בילדות ברומניה. "היינו הולכים ליער וקוטפים, לימדו אותנו בדיוק איזה פטריות מותר לאכול". הם מאוד אוהבים לטייל בכל ימות השנה ובחורף הטיולים שלהם התמקדו בחיפוש אחר פטריות. "כשירום היה קטן, היה מנהג שבכל יום ראשון מספרים בבית הספר מה המשפחה עשתה בשבת... בכל שבוע היה לו סיפור קבוע: הלכנו לקטוף פטריות... והם באמת הצליחו להדביק את ילדיהם ונכדיהם באהבה הזו. "השבוע הנכדים שלנו הביאו לנו שקיות מלאות פטריות שקטפו בשניר. אנשים מסביבם לא הבינו מה הם עושים. וגם אנחנו גילינו עם השנים שהאהבה לקטיפה הפטריות היא משהו שכמעט ולא מכירים ביישובי האזור, רק כפר סאלדניקים עושים את זה". האמת היא שראובן ויהודית וגם אני לא יודעים בדיוק למה זה קורה דווקא פה, אך ראובן מספר שכאשר הגיעה לקיבוץ רות למברגר, היא הייתה המורה לביוגיה ולימדה אותם על הפטריות ובמיוחד מהי הדרך הנכונה לקטוף פטריות: "צריך לקטוף אותן ללא הנבגים. אם לא מצליחים אז צריך לחתוך אותן ולהשאיר אותן איפה שנקטפה הפטרייה כדי שיצמחו גם בשנה הבאה".

באזור הקיבוץ יש 4 זני פטריות עיקריים שאותם ניתן לאכול: **נרתיקון דביק** שהן הזן הכי נפוץ, **פקועיות** שדומות מאוד לשמפיניון, **אורניות ואחלמית**. כמובן שישנן גם פטריות רעילות וחשוב מאד לדעת לזהות את הטובות למאכל. את הפטריות ניתן למצוא בשטחים מחוץ לקיבוץ כמו המרעה הזרוע או באבוקדו, אך ראובן ויהודית מספרים שבשנים האחרונות הם מוצאים פחות מבעבר וגם רואים יותר אנשים לא מהאזור שבאים לקטוף.

את הפטריות שהם קוטפים הם נוהגים לבשל עם בצל ופלפלים והם אפילו מקפיאים בשביל קרובי המשפחה וחברים שגדלו בכפר סאלד וכבר לא גרים כאן. יש אנשים שנוהגים להוסיף לתבשיל הפטריות גם תפוחי אדמה או ירקות אחרים. מה שבטוח שבמקרה הזה, לפחות מבחינתי, הכיף הוא בחווית החיפוש והקטיף ולא דווקא באכילה. מקווה שהצלחתי לגרום לכם לחשק לצאת מהבית גם בימי החורף הקרים. רק אל תשכחו לשמור על הטבע שלנו בדרך.

עידן שגיא

עדכונים מהגינה הקהילתית של כפר סאלד

בשבוע האחרון מצאנו עצמנו - אבנר, עדי ואנוכי, לבד בגינה. נראה שהעננים איימו על החברה, אך לנו הייתה פעילות נפלאה. הבנתי באותו יום כמה מזל יש לנו לעבוד פעם בשבוע שעה ביחד רק כדי שיהיה מקום כזה בקיבוץ. כשהיינו שם קפץ לי סיפור ששמעתי מלפני שבועיים, מאחת החברות בגינה, שסיפרה כי ביום שבת, בתה הציעה כי הן ילכו לגינה הקהילתית כדי לבלות שם את צהרי שבת. הן הלכו לגינה, נשנשו קצת עגבניות ופשוט נהנו מלהיות שם. הן קיבלו חוויה מרעננת והן פשוט חזרו הביתה עם תחושה טובה. כאשר היא סיפרה לי את הסיפור הזה עניתי לה: "דיינו".

כשסיימנו עוד ערוגה וכבר התחיל להחשיך, תהיתי מה גודל הגינה הזו. לפי החישוב שלי יצא 800 מ"ר של גינות קטנות בגדלים שונים וצורות שונות. ניסיתי לדמיין איך זה יראה כשהכול יהיה עם ירקות. מדהים.

גילוי נאות ומבורך מהגינה: כל הירקות שגדלים בחלקה של אבנר וחבריו מחולקים לפנסיונרים וחברים שאבנר רואה על הדרך בדרכו הביתה מהגינה. כשהם סירבו למכור לי תוצרת כי היא מיועדת לפנסיונרים אמרתי להם: בדרך כלל יש לי מה להגיד על כל דבר – הפעם תרשו לי ללחוץ את היד.

רק טוב,

משפחת הגינה הקהילתית בכפר סאלד

החודש מגיע אלינו חג ט"ו בשבט, חג לאילנות ולטבע העוטף אותנו. על-פי ההלכה, ישנם ארבעה ראשי שנה בלוח השנה העברי, אולם ט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות, הוא היחיד המצוין באמצע חודש ולא בתחילתו. בחג טבע זה אנו נוהגים לטעת עצים, לאכול את פירותיהם ולעסוק באיכות הסביבה.

בילדותי בבאר-שבע, משמעות החג הייתה שהגיעה מחצית השנה, שהצלחתי לשרוד עוד קצת בבית הספר. בשנים האחרונות, משגדלתי ועברתי לפה, לצפון, חג ט"ו בשבט הפך עבורי לחג של צמיחה והתחדשות. מדהים אותי לראות את מחזוריות חיי הצומח שסביבנו ולאכול פירות יבשים על שמיכה משובצת שמונחת על דשא ירוק, מול נוף ההרים מסביב. השנה אפרוש את השמיכה בקיבוץ להבות הבשן, שם נחגוג את חג ט"ו שבט בהפנינג שמח ושופע, יחד עם שאר קיבוצי המועצה. מחכה לראותכם שם!

אך רגע אחד לפני, עוד בחודש ינואר, ניפגש במועדון בערב חורפי שיחמם לנו את הלב! בערב הזה תעלה ההצגה "מלאך עם תסמונת דאון" בכיכובם של שני האחים עופר ודקל, אשר דקל הוא בעל תסמונת דאון. ההצגה מתקיימת בשיתוף הקהל. היא מלאה באהבה והומור, מרגשת, ויותר מכל מלמדת ומחזקת את מסרי החיים. הכניסה מגיל 18 ומעלה. אני מבטיחה לכם שלא תרצו להחמיץ!!!

שימו לב - אלו הם אירועי התרבות בחודשים הקרובים:

10.1, יום חמישי, 20:00- הצגה "מלאך עם תסמונת דאון"

2.2, יום שבת- הפנינג ט"ו בשבט בלהבות הבשן

10-21.2- מחסן תחפושות יהיה פתוח בימים ושעות שיפורסמו בהמשך

22.2, יום שישי- מסיבת פורים

8.3, יום שישי- יום האישה, רעיונות לגבי הרצאה או סדנה יתקבלו בברכה!

נשמח אם בצוותי החגים היו נציגים מכל הגילאים! נודה לכם מאוד אם תוכלו להירתם ולעזור באחד האירועים! כל מה שעליכם לעשות זה להרים טלפון... 050-8221670

נתראה בשמחות, אליאור

ארנוני

זאת לא עבודת גמר ואף לא ביוגרפיה. בסך הכול ניסיון להעלות בכתב כמה מחשבות על קשר רופף אך ארוך בשנים, עם "בן אובד", שנולד בכפר סאלד עוד לפני הפילוג, ובחר לבנות את חייו והקים משפחה בדרום אפריקה הרחוקה, נחום ארנוני שמו.

הכול החל בשנת 1988-1989, בשנים בהן כיהנתי כמזכיר. יום אחד הגיע מכתב לכפר סאלד ללא נמען מוגדר, וכמזכיר הופנה אליי. על נייר חלק, רשום בכתב ידו הגדול, המצויר משהו, מקופל בקפידה וארוז בתוך מעטפה מבויילת. ולצידו תמיד המקומן של הקהילה היהודית המאוד חמה, כך אני למד, ביוהנסבורג – דרום אפריקה.

שם לראשונה גולל בפני נחום ארנוני את קורותיו. כך סיפר בערגה על ילדותו בכפר סאלד על חבריו דאז, ובכאב גדול על הפילוג מנקודת מבטו של ילד, מבכה עד היום את העקירה מביתו החם כאן לגבעת חיים איחוד. משפחת בנימין ובלה ארנוני התברכה ב 3 בנים, מוקי – המתגורר בשדה בוקר, גדעון – גר בגבעתיים, נחום – צעיר הבנים, חי בדרום אפריקה.

מהמעט שיש למדתי שהאב, בנימין ארנוני (נוישטט) נולד בשנת 1900 בטרנסילבניה. במלחמת העולם הראשונה היה בן 17, גויס ע"י המונרכיה האוסטרו-הונגרית ולחם בחזית האיטלקית, סיים את לימודיו מיד אחריה. במסגרת עבודתו ביקר בארצות רבות ולמד שפות, ובשנת 1934 הגשים חלום ציוני ועלה לארץ. וכחלק מ"קשישי" הקבוצה הטרנסילבנית שחברה בסופו של דבר לשער הנגב. ארנוני היה לגזבר הראשון של שער הנגב והפך לחקלאי, עבד כמו אחרים במשק הפרטי "פטטר" וזמן קצר לאחר מכן היה למנהל עבודה. מכריו העידו על מזגו המיושב, הנטוע, שליו, מושרש בקרקע, רוחש אמון, איש ספר, פלח טוב, עניו.

בשער הנגב הוקמה המשפחה, יחד עם הקבוצה עלה לגליל, לכפר סאלד, דבק באדמה והיה לאיש משק, בטוח ונחוש בצדקת הדרך.

ארנוני חלה במחלת לב אנושה שחנקה וכרסמה בו שנים, והתמודד איתה בגדלות נפש, ער וקשוב לקורות סביבו ושמח בשמחת הארץ כולה. וכך בגיל 51 נכנע למחלה והלך לעולמו. לא בדקתי, אך יש אומרים שארנוני היה הראשון להיטמן בעין-זרא.

זה מה שנכתב, בין השאר, בהספד כחלק מצוואתו ומורשתו "יהי רצון וקיבוץ זה, שהוא היה בין בוניו, יוביל את בניו אחריו בדרך שהוא הלך בה, אשר הייתה ראש מאווייו, יהיה גם להם הבית לבית!"

עם הפילוג ב-1952, העדיפה בלה, יחד עם שלושת ילדיה, לעקור את מגוריה לגבעת חיים איחוד, קרוב יותר לבני משפחתה שחיו במרכז. הם נהגו לעלות בכל שנה אל הקבר, ללון כאן. בלה שמרה על קשר עם חברותיה, אחת שהוזכרה היא נעמי הירש ז"ל (אמא של ניצה פלד). בלה נפטרה בשיבה טובה בגיל 95.

על המעבר לגבעת חיים אומר נחום: "זאת הייתה טעות שעלתה למשפחה ב'וקר". נחום בטוח שאלמלא מותו של האב הם לא היו עוזבים את כפר סאלד והגליל. "חיי וחי אחי, ואף אמי, היו יכולים להיות הרבה יותר טובים לו נשארנו אתכם". האמירות הללו חוזרות על עצמן כמעט בכל מכתב שקיבלתי ממנו.

נחום הקים בית בנכר וחי חיים שלמים ומאושרים עם אשתו, ילדיו ונכדיו, נלהב ופעיל מאוד בחיי הקהילה היהודית שם.

כאן המקום להתחבר להווה או העבר הקרוב. לפני כשנה בני, לי, נסע לשוטט בדרום אפריקה ומצא את עצמו ביוהנסבורג. ביקשתי את נחום ליצור קשר אתו, יותר בשל השקט הנפשי של אב אשר בנו נמצא במרחק כה רב, ושמחתי לדעת שיש גם שם מכר לעת צרה. לשמחתנו לא נדרשנו לדבר.

בינתיים קמה לה היוזמה המבורכת להרים פרויקט ולחדש את "בתוכנו" קדם. רק טבעי היה לי לבקש מרוני ואסף לשלב את נחום ברשימת התפוצה האינטרנטית. נחום קיבל את כל הירחונים, התלהב והתרגש וכמנהגו כתב מכתב מרגש למערכת ואלי, מכתב ציורי, קצת פרוע, מקופל בקפידה, ארוז בתוך מעטפה מבוילת. ולצידו המקומון של הקהילה היהודית, המאוד חמה, כך אני למד, ביוהנסבורג – דרום אפריקה.

למד, בדק ורשם בהנאה רבה,

מוני

הערת המערכת:

את מכתבו של נחום ארנוני קיבלנו סמוך לחגיגות השבעים לכפר סאלד, בזמן חגי תשרי. מצאנו שמן הראוי יהיה לשתף את הקוראים ולפרסם את המכתב. המכתב מובא בצורתו האותנטית- בלשונו ובכתב ידו ומאפשר הצצה ולו קטנה אל עולמו של נחום.

מאמרים בלשון קודש
אשר היו בלשון
אבותינו
בשם ה' אלהינו

דברי אלה

(הם אלה)
מאמרים בלשון קודש
אשר היו בלשון
אבותינו
בשם ה' אלהינו

זוכרים

אבא חיים גרינר ז"ל	4.12.1954
מושיקו לוי ז"ל	2.12.1961
אבי מזרחי ז"ל	11.12.1968
אבא יונה שמבן ז"ל	29.12.1972
ד"ר סופיה רובלוב ז"ל	21.12.1973
שמעון זבוסקי ז"ל	23.12.1984
זאב שיפטן ז"ל	12.12.1985
יוכבד רוזנפלד ז"ל	22.12.1988
אמא חיה פייר ז"ל	5.12.1994
ציפורה נודל ז"ל	14.12.1996
אייר דרור ז"ל	11.12.1998
יהודה פרסלר ז"ל	17.12.1998
יוסף לשם ז"ל	12.12.2000
רחל (גורי) פז ז"ל	19.12.2004
דני פלדר ז"ל	20.12.2005

יהי זכרם ברוך

...פילס ארע